

STANDARD PETAI(*Parkia speciosa*)
(Pegawai Kajian: Muhamad Saiful Bahrin Baharudin & Aris Yem)

1. SKOP

Standard ini adalah untuk petai (*Parkia speciosa*) daripada keluarga Leguminosae yang dipasar segar kepada pengguna tetapi tidak termasuk untuk kegunaan industri.

2. RUJUKAN NORMATIF

Rujukan normatif berikut adalah penting bagi penggunaan standard ini. Bagi rujukan bertarikh, hanya edisi yang dinyatakan akan digunakan. Bagi rujukan tidak bertarikh, edisi terkini bagi rujukan normatif (termasuk sebarang perubahan) digunakan.

MS 1187, Method of sampling for fresh vegetables

MS 1784, Crop Commodities – Good Agricultural Practice (GAP)

MS 1784: Part 7, Good Agricultural Practice (GAP) – Part 7: Fruits and Vegetables

Akta Makanan 1983 (Akta 281) dan Peraturan-Peraturan Makanan 1985

Peraturan-Peraturan Kebersihan Makanan 2009

Akta Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan 1965 (Akta 141) dan Peraturan-Peraturan Lembaga Pertanian Persekutuan (Penggredan, Pembungkusan dan Pelabelan Keluaran Pertanian) 2008.

3. DEFINISI

Bagi tujuan spesifikasi ini, definisi berikut digunakan:

- 3.1. **Kematangan** - Terdiri daripada tiga (3) indeks seperti berikut:
  - 3.1.1. **Indeks 1:** Kulit berwarna hijau. Mata petai belum kelihatan sempurna. Belum matang
  - 3.1.2. **Indeks 2:** Kulit berwarna hijau tua. Mata petai jelas kelihatan dan padat. Matang
  - 3.1.3. **Indeks 3:** Kulit berwarna hijau tua kehitaman. Mata petai jelas kelihatan, berongga dan kurang padat. Lebih matang
- 3.2. **Kematangan Seragam**- Konsainan dianggap seragam apabila mempunyai satu indeks sahaja dalam satu pembungkusan.
- 3.3. **Segar**- Kulit kelihatan licin dan tegar.
- 3.4. **Bersih** - Bebas daripada kotoran dan benda asing.
- 3.5. **Kecacatan** –Mempunyai tanda-tanda yang menjejaskan persembahan seperti berikut:
  - 3.5.1. **Cacat bentuk**- bentuk tidak normal seperti terbantut, taburan mata petai yang jarang dan gegenting.
  - 3.5.2. **Cacat rupa**- tanda luaran seperti karat, nyahwarna dan kesan yang tidak boleh dibersihkan tetapi tidak menjejaskan isi. Kesan ini meliputi lebih 10% permukaan kulit.
- 3.6. **Rosak** - Sebarang kecederaan disebabkan oleh kesan mekanikal, fisiologikal atau perosak dan penyakit yang menjejaskan kualiti dan rupa keseluruhan.
  - 3.6.1. Kecederaan mekanikal disebabkan rosak semasa pengendalian seperti terpotong, pecah dan luka.
  - 3.6.2. Kesan fisiologikal seperti nyahwarna dan bintik hitam.
  - 3.6.3. Kecederaan disebabkan oleh perosak dan penyakit seperti kesan gigitan serangga, lubang, busuk, reput dan berkulat.

4. KEPERLUAN AM

- 4.1. Telah mencapai tahap kematangan yang dikehendaki oleh pasaran dan bertangkai.
- 4.2. Setiap papan mestilah mengandungi tidak kurang dari 9 mata (biji).
- 4.3. Papan hendaklah bebas daripada buku (gugus) dalam setiap pembungkusan.
- 4.4. Agak bebas daripada kerosakan dan kecacatan.
- 4.5. Setiap pengeluaran mestilah mematuhi keperluan amalan pertanian baik berdasarkan MS 1784 dan MS 1784:Part 7 atau yang setara.
- 4.6. Sisa racun perosakdan mikrob hendaklah tidak melebihi paras maksimum residu yang ditetapkan dalam Akta Makanan 1983 (Akta 281) dan peraturan-peraturan Makanan 1985.
- 4.5. Hendaklah mematuhi Akta Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan 1965 (Akta141) dan Peraturan-Peraturan Lembaga Pertanian Persekutuan (Penggredan, Pembungkusan dan Pelabelan Keluaran Pertanian) 2008.

5. PENGELASAN GRED DAN SAIZ

5.1. Petai dikelaskan kepada tiga (3) gred, bergantung kepada spesifikasi dan ciri-ciri gred seperti Jadual 1:

Jadual 1: Pengelasan Gred

Gred	Spesifikasi	Kelonggaran (Maksimum)	(%)
Premium	Ia hendaklah daripada varieti yang sama, segar dan bersih. Mempunyai saiz dan kematangan yang seragam. Ia juga hendaklah bebas daripada kecacatan atau kerosakan.	Segar Keceragaman saiz Kematangan Kecacatan Rosak Maksimum 5% dari segi bilangan atau berat hasilan yang dibenarkan di dalam setiap bungkusan	≤ 5 ≤ 5 ≤ 5 ≤ 5 ≤ 3
1	Ia hendaklah daripada varieti yang sama, segar dan bersih. Mempunyai saiz dan kematangan yang seragam. Ia juga hendaklah agak bebas daripada kecacatan atau kerosakan.	Segar Keceragaman saiz Kematangan Kecacatan Rosak Maksimum 10% dari segi bilangan atau berat hasilan yang dibenarkan di dalam setiap bungkusan	≤ 5 ≤ 10 ≤ 5 ≤ 5 ≤ 3
2	Ia hendaklah daripada varieti yang sama, segar dan bersih. Mempunyai saiz dan kematangan yang seragam. Ia juga hendaklah hampir bebas daripada kecacatan atau kerosakan.	Segar Keceragaman saiz Kematangan Kecacatan Rosak Maksimum 15% dari segi bilangan atau berat hasilan yang dibenarkan di dalam setiap bungkusan	≤ 10 ≤ 15 ≤ 10 ≤ 10 ≤ 5

- 5.2. Bagi petai, saiz ditentukan oleh bilangan mata (biji) dalam satu papan seperti Jadual 2:

Jadual 2: Pengelasan Saiz

Saiz	Kod Saiz		Bilangan Mata (Biji)
Kecil	S	1	< 10
Sedang	M	2	10 – 13
Besar	L	3	>13

6. PEMBUNGKUSAN DAN PELABELAN

6.1. Pembungkusan

- 6.1.1. Petai daripada gred yang sama hendaklah dibungkus menggunakan bekas yang sesuai supaya dapat memberi perlindungan yang optimum daripada kerosakan semasa pengendalian dan pengangkutan.
- 6.1.2. Kertas atau bahan lain yang digunakan untuk membalut atau mengalas hendaklah bersih dan tidak akan menyebabkan kerosakan semasa pengendalian dan pengangkutan.
- 6.1.3. Bahan yang digunakan untuk membungkus hendaklah khas untuk makanan dan bebas daripada bahan kimia yang tidak dibenarkan.
- 6.1.4. Berat bersih yang dibenarkan bagi satu unit pembungkusan ialah tidak melebihi 30 kg.

6.2. Pelabelan

Tiap-tiap unit pembungkusan hendaklah dilabel yang mengandungi maklumat berikut:

- 6.2.1. Tarikh Dituai atau/ dan dibungkus:
- 6.2.2. Nama, alamat dan kod pengeksport dan pengimport
- 6.2.3. Nama, alamat, kod penanam atau nombor pendaftaran syarikat.
- 6.2.4. Nama hasil tani
- 6.2.5. Negara pengeluar
- 6.2.6. Gred dan saiz
- 6.2.7. Berat bersih

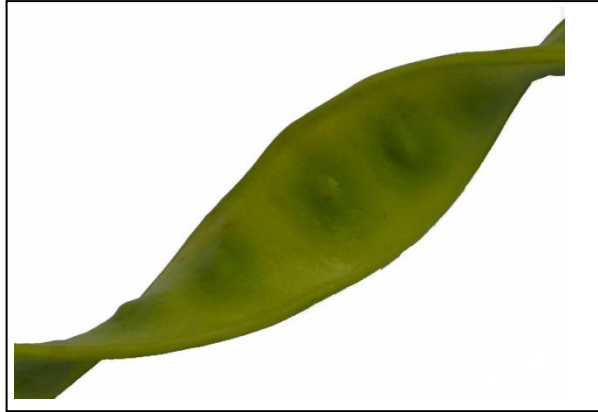
7. PERSAMPELAN

Bilangan sampel dan kaedah persampelan bagi tujuan pemeriksaan adalah berdasarkan kepada MS 1187 "Method of sampling for fresh vegetables" atau kaedah statistik yang dipersetujui.

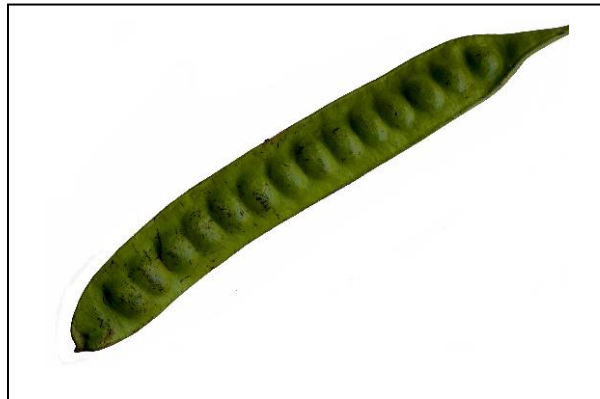
LAMPIRAN A
INDEKS KEMATANGAN PETAI

A1. KEMATANGAN PETAI

Indeks 1

Indeks 2

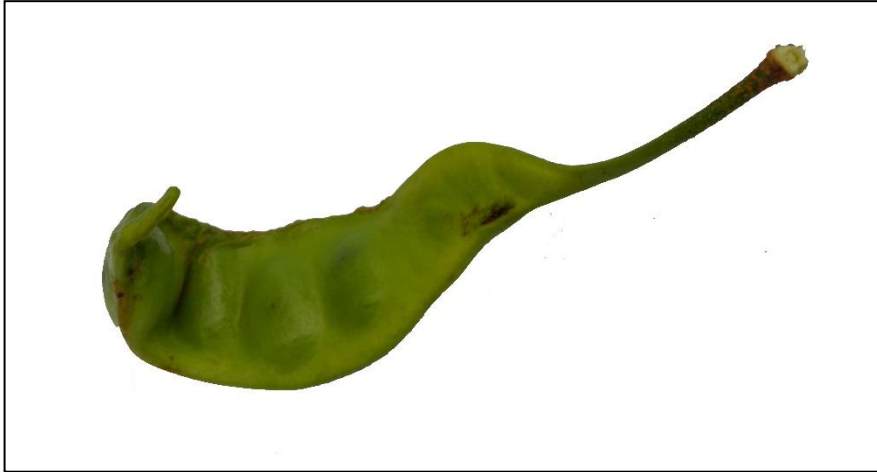
Indeks 3

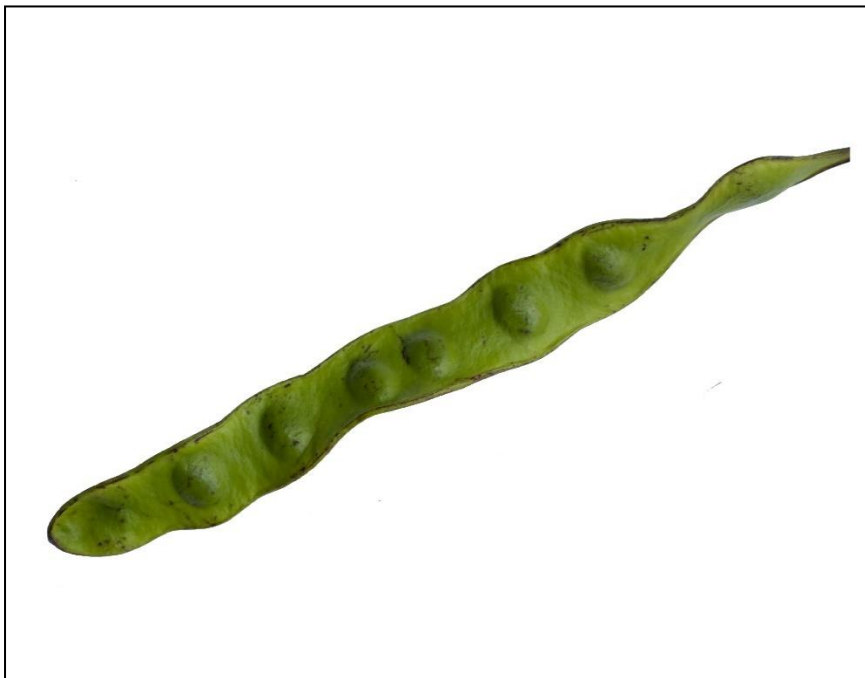
LAMPIRAN B
CACAT DAN ROSAK

B1. CACAT

Cacat bentuk

Terbantut

Taburan mata jarang

Cacat rupa

Kesan karat

B2. ROSAK

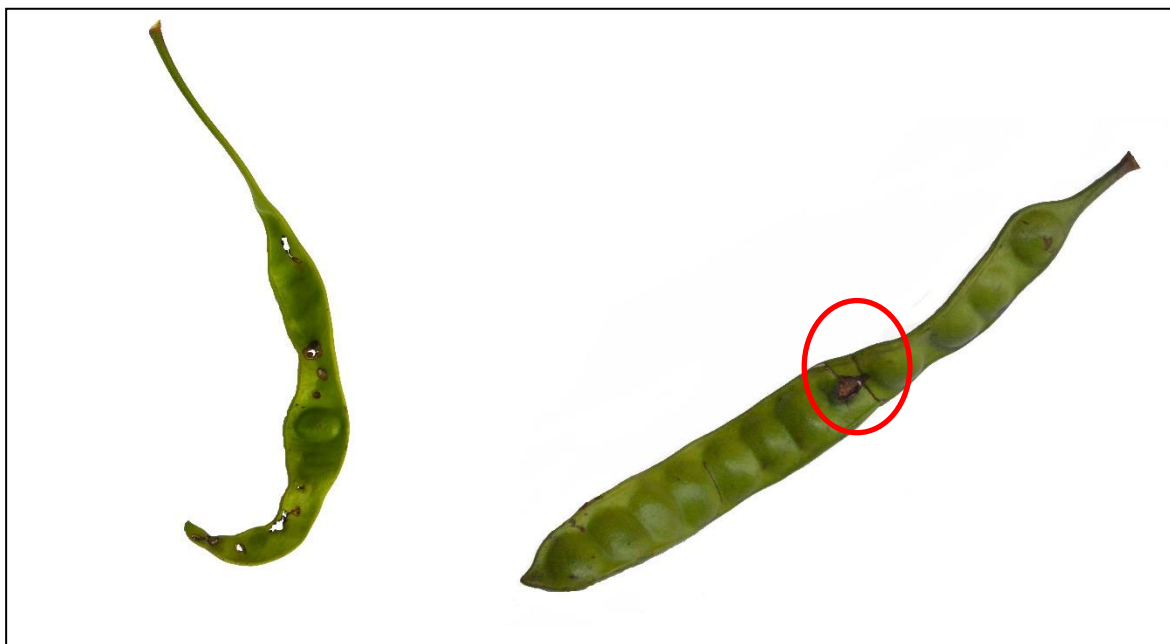
Kecederaan mekanikal

Pecah

Patah

Kecederaan fisiologikal

Kesan gigitan/lubang

Kecederaan disebabkan oleh perosak dan penyakit

Bintik hitam